

T. Szauer S. Ferenc urnak
Kölcsey-utca 11.

Ipar és Kereskedelem

Felelős szerkesztő: Dr. SZEKERKE LAJOS.

Közli a szegedi KERESKEDŐK SZÖVETSÉGÉ-nek, a szegedi KERESKEDŐK EGYESÜLETÉ-nek és a DÉLMAGYARORSZÁGI HUSIPAROSOK SZÖVETSÉGÉ-nek összes hivatalos közleményeit.

Az 1929. évi május hó 15-től érvényes új államvasuti menetrend.

Tessék kivágni és megőrizni. (Utányomás tilos.)

Szeged p. u.	Ind	5:33	6:28	7:53	11:50	14:16	15:33	18:17	19:26	23:55
Dorozsma	érk.	5:47		8:06	12:04	14:32		18:34		0:10
Kettőshatár	érk.	5:53			12:10	14:40		18:41		0:17
Janosszállás	érk.	5:59		8:16	12:16	14:48		18:49		0:24
Szatymaz	érk.	6:04		8:21	12:21	14:53		18:54		0:29
Vilmaszállás	érk.	6:09		8:27	12:26	14:59		19:00		0:34
Felsőanya	érk.	6:18		8:36	12:35	15:09		19:10		0:44
Kistelek	érk.	6:32	7:00	8:49	12:49	15:28	16:04	19:25	19:58	1:07
Szenkút	érk.	7:02		9:15	13:19	16:03		19:58		1:40
Kkfélegyháza	érk.	7:16	7:26	9:27	13:33	16:20	16:30	20:14	20:24	1:56
Kecskemét	érk.		7:52			17:29	16:56		20:49	2:59
Cegléd	érk.		8:25			18:45	17:31		21:24	4:35
Cegléd	ind		8:35			19:00	17:41		21:34	4:55
Budapest	érk.		9:40			20:50	18:50		22:38	6:35

Budapest	ind.	4:37	7:22	8:10	14:20	18:15				23:00
Cegléd	érk.	6:54	8:24	10:04	15:22	19:17				0:30
Cegléd	ind.	7:04	8:32	10:19	15:32	19:27				0:40
Kecskemét	érk.	8:11	9:10	11:16	16:10	20:04				1:40
Kkfélegyháza	érk.	5:47	9:44	9:33	12:04	16:33	16:50	20:40	20:40	2:23
Szenkút	érk.	6:02	0:01		12:19		17:07		20:49	2:36
Kistelek	érk.	6:30	10:37	10:00	12:50	17:00	17:42	20:55	21:32	3:04
Felsőanya	érk.	6:54	10:51		13:03		17:57		21:47	3:14
Vilmaszállás	érk.	7:03	11:00		13:12		18:07		21:57	
Szatymaz	érk.	7:09	11:07		13:18		18:13		22:03	3:26
Janosszállás	érk.	7:14	11:11		13:23		18:18		22:08	
Kettőshatár	érk.	7:20	11:18		13:29		18:25		22:15	
Dorozsma	érk.	7:27	11:27		13:36		18:35		22:23	3:38
Szeged p. u.	érk.	7:39	11:41	10:32	13:48	17:32	18:49	21:27	22:37	3:51

A Szegedről 19:26-kor induló és Szegedre 10:32-kor érkező gyorsvonattal érkező kocsit a 23:55-kor Szegedről induló és Szegedre 3:51-kor érkező vonattal halókocsi pótlódik.

Szeged	4:06	7:15	9:13	10:40	14:06	18:03	21:40
Szeged-Rókus	4:24	7:42	9:30	10:55	14:27	18:21	21:55
Hmvásárhely	5:11	8:41	10:17	11:35	15:18	19:05	22:35
Oroszáza	6:15		11:24		16:45	19:56	
Békéscsaba	7:19		12:29		18:02	20:55	

Békéscsaba	4:17		12:30		16:27
Oroszáza	4:14	5:31	13:3		17:49
Hmvásárhely	5:12	6:36	12:10	14:19	16:46
Szeged Rókus	5:59	7:23	13:08	14:59	17:27
Szeged	6:16	7:48	13:34	15:12	17:42

Szeged	5:33	8:10	11:20	14:00	16:10	17:50	21:33
Makó	6:56	9:12	12:30	15:26	16:59	19:10	23:31
Mezőhegy	8:16	10:12		16:44		20:25	23:35
Battonya	9:00	10:58	sin- autó	17:42		21:01	
Arad	11:58	13:51		21:05			

Arad	2:52		sin- autó	6:55	10:40	17:52
Battonya	3:25			7:40	11:15	18:30
Mezőhegy	4:25			8:22	11:50	17:06
Makó	5:36	6:45	7:42	10:03	13:01	18:08
Szeged	6:13	7:40	8:33	11:13	13:56	19:03

Szeged	4:30	11:48	14:20	18:13
Vedresháza	6:18	12:40	15:12	19:18

Felegyháza	3:51	7:31	12:10	16:38	20:35
Csongrád	4:26	8:06	12:45	17:13	21:10
Szentes	4:49	8:28	13:08	17:33	21:33

Szeged	4:06	10:40	13:00
Szeged-Rókus	4:30	11:00	13:58
Szentmihályt.	4:41	11:11	14:09
Röszke	5:20	11:40	14:38
Nagyszéksós.	5:26	11:46	14:44
Horgos	5:38	11:58	14:56
Szabadka	7:05	13:20	17:35

Szabadka	5:00	10:08	14:11
Horgos	6:19	12:40	16:50
Nagyszéksós.	6:31	12:52	17:02
Röszke	7:07	13:37	17:38
Szentmihályt.	7:17	13:47	17:48
Szeged Rókus	7:27	13:57	17:58
Szeged	7:48	15:12	18:59

Szentes	5:19	9:00	17:45
Hmvhely	6:15	9:58	18:41

Hmvhely	6:31	12:00	19:20
Szentes	7:27	12:56	20:16

Vedresháza	6:54	12:42	15:14	19:20
Szeged	7:34	13:40	15:55	20:25

Szentes	6:22	10:42	15:08	19:04	1:09
Csongrád	6:42	11:02	15:28	19:24	1:27
Felegyháza	7:20	11:40	16:06	20:02	2:01

Adóstatistika.

Most jelent meg a hivatalos adóstatistika első kötete, amely az egyenes adókra vonatkozó adatokat tartalmazza. Az első kérdés, amely az adózót érdekli, mindenesetre az, mily mértékben emelkedett az adóteher az utolsó békeévhez viszonyítva. Erre a kérdésre alapos feleletet találunk ebben a rendkívül gondosan összeállított munkában, amelynek számításai szerint az 1913. évi adóteherből a mai megcsönkített területre 704 millió pengő esett. Ezzel szemben az 1927. évben 1206 millió pengő adóterhet viselt az ország, amely teher az 1928. évben köztudomás szerint még emelkedett.

Ebben a horribilis emelkedésben nagy része van a forgalmi adónak, amely adónem a békében ismeretlen volt; ma pedig az ország adóbevételeinek egyhated részét teszi ki. Természetesen nehéz a mai viszonyokat a békebeli állapotokkal összehasonlítani, mert ma egészen más a pénz vásárló ereje, mint volt békében. Ha pusztán a pénz vásárló erejét vennék alapul az összehasonlításnál, akkor bizonyára alig volna valami különbség a mai és a békebeli adóteher között, azonban az így nyert kép nem is volna helyes, mert nagyon kevés azoknak a száma, akiknek jövedelme ugyanolyan arányban emelkedett, amint a pénz vásárló ereje csökkent.

Ha figyelembe vesszük az összehasonlításnál a jövedelmi viszonyok alakulását, akkor bizony be kell ismernünk, hogy az adónyomás terhe lényegesen fokozódott. Legjobban mutatja ezt a fejkvóta alakulása, amely az 1913. évi 89 pengőről, az 1927. évben 141 pengőre emelkedett. Ez az emelkedés számokban kifejezve csak 60 százalékot tesz ki, de a jövedelemhez viszonyított emelkedés lényegesen nagyobb, mert az ország lakosságának túlnyomórésze a csökkent vásárló erejű pengőben számszerűen sem keres annyit, mint amennyit béke-koronában keresett.

Ebből az összehasonlításból mindennek előtt azt a tényt kell megállapítanunk, hogy az állami adminisztráció költségei nagyobb mértékben emelkedtek, mint az adófizetők jövedelmei és éppen ezért jogos az a kívánság, amely a takarékosságunk fokozottabb mértékben való érvényesítését követeli, hogy az ily módon elérhető megtakarításokat az adóterhek könnyítésére és a magángazdasá-

gok megerősítésére lehessen felhasználni.

Az adóterheknek nagyobb mértékű enyhítésére nagyon is reá szorult már a magángazdaság, mert ma már ott tartunk, hogy a kivetett adókat mindig nehezebben tudják az adóhitelesek befizetni. Ennek tulajdonítható az a körülmény is, hogy a

statisztika szerint az 1928. évre előírt adóknak 30.2 százaléka hátralékban volt.

Reméljük, hogy a statisztika gazdag anyagát arra a célra fogják felhasználni, hogy az adóterhet miként lehet csökkenteni és arányosabban elosztani.

Szegediek sérelme a makói vásáron.

A kamara legutóbbi ülésén Magyar Imre levelezőtág panasz tárgyává tette, hogy legutóbb, mikor a szegedi kocsijáratok elmentek Makóra a vásárra, a makói ipartestület kontárbiztos a azt kérte, hogy mutassák fel a kocsikereskedői igazolványukat. Ezt nem tudom megérteni — mondotta Magyar, — hogy amikor elmegyünk Makóra, az ottani ipartestület elnöksége arra az álláspontra helyezkedik, hogy nemcsak az ipar után, hanem a kocsikereskedés után is fizessünk adót. Ezt zaklatásnak veszem. Az elnökség utasítsa az ipartestület kontárbiztosát, hogy legalább mutassa be magát, hogy kicsoda. A makói ipartestület kontárbiztos a kijelentette, hogy nem tartozik bemutatkozni, hanem elmegy a rendőrségre, hogy a rendőrség kötelezzen bennünket arra, hogy mondjuk meg a nevünket, ő pedig nem mondja meg

— hogy kicsoda.

Az érdekes panaszra Tonelli Sándor, dr. főtitkár a következő felvilágosítást adta:

A kontárbiztos eljárásának bizonyos jogosultsága van, mert a törvény értelmében a kocsijárató a bogárparral van rokoniparnak minősítve és a kocsijáratás ennek, nem pedig a kovácsiparnak a munkakörébe tartozik. Így a kovács, aki kocsi ad el, kocsikereskedői igazolvány váltására kötelezhető. Minthogy azonban ennek a három iparágának a munkaköre szorosan összeolvad és mint-hogy tudjuk, hogy közönséges gazdasági kocsi munkájának és értékének 50—70 százalékát a kovácsmester szállítja, indokolt felterjesztésben fogjuk kérni a kereskedelemügyi minisztertől a kérdés megfelelő rendezését.

Arlejtési közlemények.

Szeged. A Somogytelepen folytatóg létesítendő gyalogjárdák építésére ajánlatot adott be: Farkas Imre (Szeged) 4.20 P folyóméterenkinti egységárban.

Szeged. A fogadalmi templom harangozó gépcinek karbantartására ajánlatot adtak be: Kárló Károly (Szeged) 480; Hegedűs János (Szeged) 780 P évi átalány. Elfogadtatott Kárló Károly ajánlata 480 P ár mellett.

Kiskunhalas. A lovaskézbesítők és szolgák részére a f. évben szükséges 26 öltöny sötétszürke (mákos) színű mosó nyári szolgálati formaruha szállítására hirdet április hó 20-ára versenytárgyalást a város polgármestere.

Szentetornya. A község belterületén álló orvosi lakás épületének bővítési

és tatarozási munkáira hirdet április 27-én 9 órára versenytárgyalást az Elöljáróság. Tervek az I. kerületi község házában megtekinthetők.

A **kétegyházi** gör. kel. egyház templomának belső restaurálására (fal festmények, képek pótlása és átjavítása, mázolás munkálatok) pályázatot hirdet. Részletezés a plébániai hivatalnál tekinthető meg.

Pályázati határidő április 20.

Csanádalberti. 1 vagy 2 mélyfuratú »Northon«-kut létesítésére tartott versenytárgyalást a község előljárósága. A versenytárgyalás alapján elfogadtatott Hrabovszki Adám (Békéscsaba) ajánlata 2714 P ár mellett. Azon esetben, ha víz nem lesz, munkadíjat nem követel a vállalkozó.

hatósági építkezéseknél, engedjék meg a behozatalt. Ma az a helyzet, hogy az állam a honi ipart védve, vámot rak valamely árucikkre. Akkor egyes termő-csoportok összeállnak az országban, kartellt alkotnak és a vámi felett még egy-két pengővel drágábban adják az árut. Ezt még védi a törvény azzal, hogy az iparosnak nem lehet megadni állami munkára az engedélyt, ha nem ilyen magyar áruval dolgozik. Itt is és mindenütt is hangoztatni kívánom, hogy ha az állam szükségét látta a hazai termelés védelmének, akkor

elégedjen meg a termelő 25 százalékos haszonnal.

Ugyancsak éles kritikát mondott a közszállításokról Danner János beltag, aki a következőket adta elő:

— Mikor a közszállításnál szerződést csinálnak, olyan egyoldalú szerződéseket kalkulált ajánlatát, amelyet az állam el is fogad, de a valóságban nem veszi meg az árut, hanem annak csak egy kis részét.

— Többek között felemlitem azt, hogy ki van mondva, hogy ennyi és ennyi árura kell vállalni a szállítást. A vállalkozó megteszi a kiirt mennyiségre kalkulált ajánlatát, amelyet az állam el is fogad, de a valóságban nem veszi meg az árut, hanem annak csak egy kis részét.

— A szerződésben benne van az is, hogy a számlák ekkor és ekkor fizetendők. A számláit az állam nem fizeti és a vállalkozó mehet a sóhivatalba. A számla-nemfizetésekre büntető rendelkezéseket kellene hozni, hogy az illető közhivatal kamatot fizessen.

— Panaszt kell tenni az állami üzemek ellen is, amelyek adót és bélyegilletéket nem fizetnek, úgy, hogy lehetetlen velük versenyezni.

A teljes ülés a felszólalásokra úgy határozott, hogy a kamara képviselője az ehangzott kívánalmakat fogja képviselni a miniszter által a közszállítások reformja tárgyában összehívandó ülésen.

Kik építkeznek Szegeden?

Joáchim Károly Füredi-u. 9., lakóház és átalakítás (Gerő Béla). Magyar Lajos Móra-u. 10., földszinti udvari lakóépület (Dékány és Bálint). Özv. Szabó Pálné Árviz-u. 20., udvari földszinti melléképület (Frank Ferenc). Özv. Lakatos Béláné Árviz-utca 23., udvari földszinti melléképület (Báló Antal). Göncy Béla Liget-utca 17., udvari földszinti lakóépület (Kerepessy István). Iván Erzsébet Vajda-u. 14 a, földszinti udvari melléképület (Jóhárt Ferenc). Ökrös József Dugonics-u. 9., udvari kocsiszin (Wagner Jenő). Nógrády István Püspök-u. 3—5., földszinti kocsiszin épületnek műhelyé váló átalakítása (Gerő Béla). Nagy Mihály Lengyel-utca 26., udvari földszinti lakóépület (Kéry Ferenc). Braschkó Dezső és neje és Brunner János Hétvezér-u. 46 b, utcai földszinti lakóépület (Molnár Mihály). Csajkás Bódog Mars-tér 6 a, utcai földszintes lakóépületre emelet ráépítés (Regdon István). Tombác Márton Hajós-u. 11., udvari mosókonyha (Hódy András). Csányi Mihály Kecskeméti-u. 28., utcai földszinti lakóépület kitoldása és tatarozása (Molnár Antal és Nagy Ferenc). Takács János Bercesényi u. utcai egyemeletes alagsoros lakóépület, udvari lakóépület kitoldása, udvari mosókonyha és fűskamra (Szolcsányi és Takács). Martonosi Antal Római-körút 24., utcai földszinti lakóépület (Dékány és Bálint).

Kérjen telefonon 300-ast vagy Kéry-autótaxit.

Éles kritikák a közszállításokról a szegedi kamarában.

A szegedi kamara legutóbbi teljes ülésén a közszállítási szabályzat módosításának tárgyalása során Körmeny Máttyás alelnök különvéleményt jelentett be.

— Ne méltóztassanak úgy venni, — mondotta — mintha az én felszólalásom a magyar ipar védelme ellen szólna, de felszólalásom kizárólag csak az olyan iparpártolás ellen szól, amely tulkapásokra nyújt alkalmat. Vannak ugyanis olyan ipari cikkek, amelyeket 25 százalékos vám véd. Azt kívánom, hogy az ilyen árucikkeknél úgy a magán-, mint a

Az elzárásra ítélt iparos iparát folytathatja-e a felesége ?

A szegedi kamara szakvéleménye szerint annak az iparosnak iparát, aki hosszabb rövidebb ideig tartó szabadságvesztés büntetésre ítéltett, fogságának tartama alatt felesége folytathatja.

Az 1922. évi XII. t.-c. 69—70. §-ai, ugyszintén a végrehajtási utasítás 135—140. §-ai foglalkoznak az iparüzési jog elvonásával és illetve megszüntetésének eseteivel. Az iparüzési jogot csupán hatóság (bírótság) vonhatja vissza. Ha tehát a büntetés kiszabásával egyidejűleg az iparos terhére az iparüzési jog elvonása ki nem mondható, iparát fogságának tartama alatt annak felesége foly-

tathatja.

Az iparnak özvegyi jogon történő folytatása csak alátámasztja ezen véleményünket, amikor is tudvalevő, hogy az elhalt iparos iparát annak özvegye folytatja. De méltánytalan lenne az amugy is nehéz helyzetbe került iparos családját oly büntetéssel sújtani, mely ipara megszűnésében jelentkezik, mert hiszen az iparos családja ily esetekben nélkülözésnek és anyagi romlásnak nézne eléje. Nagyobb büntetéssel sújtani az iparost, mint aminővel azt az ügyében eljáró hatóságok sújtották, nem lehet, de arra semminemű jogszabály módot nem is nyújt.

Az iparosok és kereskedők önkéntes öregségi biztosítása

A népjóléti miniszter a közelmúltban tette közzé az iparosok, kereskedők stb. önkéntes öregségi biztosításáról szóló rendeletét.

Eszerint a Társadalombiztosítóban önkéntes tagok lehetnek az önálló iparosok, s azok a kereskedők, akik a kamarai illeték fizetésére kötelezve vannak. A felvételt kérelmezni kell. Önkéntes tagként csak azok vehetők fel, akik 55. életévüket még nem töltötték be, ezenfelül pedig egészségi állapotukat az Intézet orvosa biz-

tosításra alkalmasnak találta. Orvosi vizsgálatot két ízben kell foganatosítani és pedig úgy, hogy a kettő között legalább nyolc, de legfeljebb 10 hét legyen. Ha a két vizsgálat eredménye eltérő, az Intézet orvosi tanácsa meghallgandó.

Alkalmatlanság esetén a vizsgálatot egy esztendőn belül nem lehet megismételni. A biztosítottakat csoportokba osztályozzák. A kereskedők és iparosok az itt közölt G. csoportba tartoznak.

Biztosítási osztály	Belépési életkor							
	15—20 év	21—25 év	26—30 év	31—35 év	36—40 év	41—45 év	46—50 év	51—55 év
	Havi járulék összege pengőben:							
I.	8.40	9.60	10.90	12.30	13.80	15.70	18.—	22.—
II.	11.20	12.80	14.50	16.30	18.40	20.90	24.—	29.30
III.	13.90	15.90	18.10	20.40	23.—	26.10	30.—	36.70
IV.	16.70	19.10	21.70	24.50	27.60	31.30	36.—	44.—
V.	19.50	22.30	25.30	28.60	32.20	36.50	42.—	51.30
VI.	22.30	25.50	28.90	32.70	36.80	41.70	48.—	58.70
VII.	25.10	28.70	32.60	36.80	41.40	47.—	54.—	66.—
VIII.	27.90	31.90	36.20	40.80	46.—	52.20	60.—	73.30

A biztosítás ideje alatt az egyes osztályokat változtatni lehet. Alacsonyabb osztályba való átlépés orvosi

vizsgálat nélkül történik, de magasabb biztosítási osztályba csakis orvosi vizsgálat után lehet jutni.

A szövetkezetek kedvezményeit adják meg a kereskedőknek is.

Fenyő Mátyás levelező tag az alábbi indítványt nyújtotta be a kamarai elnökségéhez:

— Indítványozom, hogy írjon fel a Kamara a Kereskedelemügyi Miniszter Urhoz oly irányban, hogy a minisztérium részéről, akár a köztisztviselőknek, akár a gazdáknak, egyszóval a nép bármely rétegének nyújtandó kedvezményeket sohasem olyan árban történjenek, amelyben a közvetítő kereskedelem hasznos szolgálatokat tesz és tett is a múltban és a kormány ezen ténykedésével a közvetítő kereskedelemet ki- kapcsolja. Nemcsak anyagi kára származik a kereskedelemtől az ilyen tényekből, hanem erkölcsi is, mert

olybá tünteti fel a kereskedelmet, mint aki e cikkeken a helyzetet nagyon is kihasználja.

— Éppen Szeged város közgyűlése határozta el, hogy a földművelésügyi miniszter leiratát, melyben a szegedi szőlősgazdáknak polgárdi rézgálicot ajánl. Együttal felhívja a várost, hogy álljon jót a gazdákért. Mi ez más, mint kereskedelemellenes politika.

Az elnökség tárgyi szempontból az indítványt helyesnek találta, de a végrehajtás szempontjából olyan értelmű javaslatot kíván előterjeszteni, hogy annak éle ne irányuljon a mezőgazdaság ellen. Ennélfogva az elnökség azt javasolja, hogy olyan

értelmű javaslat terjesztessék az illetékes kormányhatóságok elé, hogy mindazok a kamat- és egyéb kedvezmények, amelyeket a gazdák vagy szövetkezetek élveznek, a kereskedők részére is biztosítottassanak.

Minden-nemü Párnázott butor elsődrendű készítése!

Winter Adolf kárpitos-mesternél, Szeged, Korona-utca 3. sz. Telefon: 18—56.

A szegediek kedvelt találkozóhelye

Budapest

a

KÖZPONTI SZÁLLODA

Baross-tér 23.

Keleti pályaudvarnál.

Teljesen ujonnan berendezett kényelmes családi ház. Központi fűtés, hideg-meleg víz, telefonos, rádiós szobák.

A mérsékelt árakból e lapra hivatkozónak 20 százalékos engedmény.

Testvérvállalat:

OSTENDE KÁVÉHÁZ

Tulajdonos:

Grosz Ödön.

Hiller hölgyfodrászat

Szeged, Széchenyi-tér 6.

Elsőrangú hajfestés,

báli frizurák,

pedikűr, vízöndőlés.

Hodács János

első alföldi autó-karosszéria és kocsigyár

Szeged-Felsőváros,
Kistisza-utca 4. Telefon 8—22.

ARANY, EZÜST, BRILLIANS a legjobb tőkebefektetés! Eladás részletfizetésre is **TÓTH ÓRASNÁL**, Kölcsey-utca 7. Tört. arany, ezüst beváltás! Javitóműhely!

Legjobb ruhát legolcsóbban Földes Izsó, Kárász-u. 7.

vásároljuk:

ruha-divat-áruházban.

Az iparosok kenyérharca a kereskedőkkel

A szegedi ipartestület még december 10-én tartott előljárási üléséből kifolyólag indítványt nyújtott be a kamarához, melyben az 1922. XII. t.-c. 47. §-a azon rendelkezésének törlését kérte, mely szerint a kereskedő kereskedelmi szakmára jogosító iparigazolványa alapján az üzletkörébe tartozó áruk elkészítésére megrendeléseket vehet át, az általa eladott áruk átalakítását, javítását elvállalhatja, köteles azonban ezen munkálatokat arra jogosult iparossal végeztetni.

Az indítvány szerint ezen rendelkezés a kézműiparosok érdekeit erősen sérti, mivel a képesítés elvéit — amilyen részben az egész 1922. XII. t.-c. felépült, — illuzóriussá teszi.

Az indítványt tárgyalás alá vette a szegedi kamara legutóbbi teljes ülése, mely alkalommal a kamara elnöksége a következőket látta szükségesnek bejelenteni:

Az 1922. XII. t.-c. 47. §-a tulajdonképpen a képesítéshez kötött iparosságnak jelentős vívmánya volt, mert megszüntette azt az állapotot, hogy valaki képesítés nélkül ipari munkát végezhesen és a kereskedőket arra kötelezte, hogy megrendelések átvétele esetén ezeket szakmabeli képesített iparosokkal végeztessék el.

Utóbbi időben azonban a kamara azt volt kénytelen tapasztalni, hogy a törvénynek ezt a szakaszát a valóságnak meg nem felelő módon kommentálják és úgy tüntetik fel, mintha az az iparosok ellen irányulna, amennyiben a szakasz csak az első részét említik, de elhallgatják a második részt, amely az iparosok érdekeit van hivatva megvédelmezni. Megállapította a kamara azt is, hogy a törvénynek ez a helytelen magyarázása ugyanegy forrásból Budapestről történt.

Kétségtelen, hogy ez a kezdeményezés a kézműveskamara mozgalom ideje alatt bizonyos tendenciával történt, hogy ellentét keletkezék a kamara kereskedő és iparos osztályának tagjai között, amelyet agitációs célokra is ki lehet használni.

Az elnökség mindazonáltal nem kívánt elzárkózni a kérdés tárgyalása elől, de természetesen arra törekedett, hogy ez az objektív szempontoknak mérlegelése mellett történjék.

Számtalan példával lehetne igazolni, hogy megrendelésnek a kereskedő által történő elvállalása egyenesen annak az iparosnak az érdekében áll, aki maga nem tudná az üzletet finanszírozni, míg ezt rá nézve a kereskedő pénznek vagy anyagnak

az előlegezésével lehetővé teszi. A gyakorlat azt mutatja, hogy az egyszerű vevő a legtöbb esetben be megy egy üzletbe és ott megrendel valamit anélkül, hogy keresné, hogy ki annak a készítője.

Valaki például be megy egy butiküzletbe és megvesz egy szobaberendezést, de azt kívánja, hogy a kereskedő szállítson egy könyvszekrényt is, teljesen hasonló stílusban. Ha a kereskedőnek nincs jogában ezt a megrendelést elvállalni és annak az iparosnak továbbítani, aki az egész szobaberendezést készítette, mi történik? Lehet-e a vevőt arra kényszeríteni, hogy megvegye a bútort és maga menjen el keresni egy iparost, aki neki a szükséges könyvszekrényt elkészíti?

Valaki be megy egy papirkereskedésbe, ahol megfelelő választékot talál levélpapirokban, egyet kiválaszt és azt mondja a papirkereskedőnek, hogy egy nyomdával nyomassassa rá a címét és szállítsa a lakására. Ha a 47. §-t eltörlik, akkor ez lehetetlenné válik és a közönség érdeke szenved sérelmet.

Valaki egy bazárban kiválaszt egy utazó kosarat és azt szeretné, hogy azt valamivel nagyobb méretben kapja meg. Lehet, hogy az illető helységben nincs is kosárfonó, aki olyan kosarakat készít, viszont a 47. §. eltörlése esetén a kereskedőnek nincs jogában a rendelést átvenni és továbbítani.

Egy kis aranyművesnek nincs meg a megfelelő anyagi ereje valamely munkát elvállalásához, de nincsenek is meg a mintái és a vevő egy ékszerüzletben keres ki egy mintát azzal az utasítással, hogy a kereskedő ahhoz hasonló modellt készítsen neki. Vajon lehet-e erre azt mondani, hogy ezzel vét az ipar érdeke ellen?

Ha ezeket az eseteket végignézzük és végig gondoljuk, akkor nyilvánvalóvá válik, hogy a 47. §. egyszerű eltörlése olyan zavarokat okozna, amelyek szemületesre sem állhatnának magának az iparnak az érdekében.

Ezen azért az elnökség azt javasolja, hogy a szegedi ipartestület indítványa utaltassék egy 12 tagú bizottság elé, amely az elnökséggel kiegészítve tegye a kérdést megfelelő javaslattal céljából tanulmány tárgyává.

A kérdéshez ezután többen hozzászóltak, így Gombos István beltag a következőket mondta: Akkor, amikor az ipart, különösen az utóbbi időben különböző vizsgákhoz kötötték, igen helytelen ez a paragrafus. Nem megfelelő például az én bransomban, de mehetünk az asztalo-

sokhoz is. Szegeden a legtöbb világhírű szakképzett asztalosmester a kereskedő kezében van. Különösen a fővárosban van ez így. A kereskedő egyszerűen megveszi az anyagot, elkezdi vele hálalni, s amelyik iparos a legolcsóbban vállalja, annak adja oda a munkát. Így végeredményben óriási konkurrenciát csinál az iparban. Elfogadom az elnökségnek azt a javaslatát, hogy ez a rendelet megvitatásra szorul, s helyeslem a 12 tagú bizottság kiküldését.

Könyves Tóth Kálmán kültag (Békéscsaba) szerint a 47. §. eltörlése legális kereskedőt nem fog érinteni, csak azokat, akik a törvény hézagain keresztül bujva ipart akarnak üzni.

Boda Bertalan beltag, kereskedői oldalról szól a kérdéshez.

— Az a kereskedő — mondotta —, aki munkaalkalmával felkeresi a kisiparost, aki legjobban rászorult a munkára, aki a legelhagyottabb, s elősegíti a munkaalkalomhoz jutását, nemhogy kizsarolná, hanem kenyeret ad neki. A kereskedő a termelőtől közvetít a fogyasztóig. Ha ez megvan, akkor a kapcsolat nem lehet elmentés. A kereskedő a munkaalkalmat általában is lehetővé teszi, hogy minél több rendelést gyűjt, alkalmat nyújt arra, hogy az ipart foglalkoztassa. Áttérve a saját szakmánkra, a 47. §. eltörléséből az következik, hogy sonka-árusítással nem foglalkozhatom, mert azt a hentesmester csinálja. Így husvétra nem vehetek fel nyolcvan pengős rendelést, nem adhatok munkát a hentesiparosnak. Ha a meglévő törvényes rendelkezést betartjuk, hogy a kereskedő nem jogosult mással végeztetni a munkát, csak képesített iparossal, akkor senkit sem sértünk, de ezáltal a kisiparos kenyeret kap.

Ezután a kérdés megvitatására kiküldendő tizenkét tagú bizottság tagjaivá megválasztatták: Bokor Adolf, Czizler Arnold, Gombos István, Rajner Ferenc, Varga Mihály és Wagner Ferenc beltagok, továbbá Cserba György, Károlyi Mihály, Könyves Tóth Kálmán, Kucsos Károly, Szécsi Márton és Zsoldos Ferenc kültagok.

BRAUN UTÓDA

STEINER T.

(Szeged, Somogyi-utca 15.)

HANGSZEREI

a legjobb, legolcsóbbak.

Hurok, alkatrészek, harmonikák, vonós- és fuvóhangszerek.

Rakett-hurozás.

Indítvány a munkaadók biztosítására.

Deutsch Mór levelezőtárgy a következő indítványt terjesztette legutóbb a kamara teljes ülése elé:

»Indítványozom, hogy az Országos Társadalombiztosító Intézet a munkaadókra is terjessze ki működését, oly formában, hogy minden egyéni munkaadó, aki munkavállalói járulékaikat felét fizeti, ugyanolyan kedvezményekben részesüljön, jobban mondván jogokat élvezhessen, mint alkalmazottai. Ha ez teljes egészében nem volna keresztülvihető, a betegséggélyezést kikapcsolva, legalább az öregségi és rokkantsági biztosítás élvezését kívánjuk.«

Cserzy Mihály dr. segédtitkár ismertette az indítványt, amelyhez hozzáfűzte, hogy azok a munkaadók, akik alkalmazottakat foglalkoztatnak, mintegy négyszázezer vannak az or-

szágban és ezeknek a biztosítottak körébe való bevonása járulékemelés nélkül nem volna keresztülvehető.

Az indítványt ez a felvilágosítás nem elégítette ki s így folytatta:

Ugy látszik, hogy egy új dolog hoztam ide, amely jogos követelés. Nem bánom azt, hogy ha leszavaznak. Azt akarom, hogy nyilvánosságra jöjjön, hogy az iparos és kereskedő egész életében mindig fizet az államnak és a munkásbiztosítónak, de a pénzükért nem kapunk semmit. Az én pénzemért elvárom hogy az állam engem is biztosítson. Akarom, hogy ez nyilvánosságra jöjjön, hogy a csóvát belevessem a közvéleménybe.

Wimmer Fülöp elnök erre közölte az indítványt, hogy kötelesegszerűen a kereskedelemügyi miniszter elé kerül az indítvány.

Megegyezés a köznapi piaci árusítás körül.

A múlt év folyamán a nyílt üzlettel bíró szegedi Tisza Lajos-köruti kereskedők sérelmezték, hogy a piaci árusók nemcsak hetivásári napokon, hanem köznapokon is kirakodnak és árusítanak, ezért beadvánnyal fordultak Szeged szab. kir. város tanácsához és kérték a piaci árusók sérelmes gyakorlatának megszüntetését. Szeged város a napi piaci árusítást szeptember 1-i hatállyal tényleg beszüntette és csak azoknak engedélyezte, akik már korábban erre szóló miniszteri engedély birtokába jutottak. Erre a piaci árusók, szám szerint mintegy harmincan, tulnyomórészt hadirokkantak, hadiözvegyek vagy egyéb méltányos megítélésre számot tartó egyének, beadvánnyal fordultak a kereskedelemügyi miniszterhez, kérvén a napi piaci árusítás megengedését.

A kereskedelemügyi minisztérium-

Kik váltottak új iparigazolványt s kik adták vissza.

Új iparigazolványt váltottak:

Czuczai János péksütemény, gyümölcs és zöldségeladás Hajós-u. 10. — Márton Ferencné tűzifa és szénkereskedés, Debreczeni u. 29. — Sze-merédi Ferencné paprikakikészítés és eladás Gedői Rokkantelep 206. — Péter György cukorka, zöldség és dé-lyümölcseladás, Aignertelep 34. — Gácsér Lajos szatós, Oltváni u. 2. — Papp Teréz Julianna piaci sertés-husárus, Móra u. 32. — Sulai József és Komlóssy László sütők, Kossuth L.-sugárut 11. — Dóczy Mihály és Rigó Ferenc molnár, Alsóvárosi feketeföldek 57. — Bakófi Ferenc bog-
nár, Csóngrádi-sugárut 4. — Boda Sándor fényképész, Béke-u. 16. — Kára Mihály férfiszabó Veresács u. 22. — Hajós Béla sütő, Apponyi ut-
ca 10. — Kálló Sándor férfi szabó, Tápéi-utca 20. — Lugosi János vendéglős, Kálcsay u. 6. — Lázár Nagy Mihály kőműves, Topolyasor 5. — Ferenczy István kőműves, Veresács-

ban hajlandóság mutatkozott a szó-
banlévő ügy méltányos elintézésére,
ez azonban attól tétetett függővé,
hogy Szeged város tanácsa oly áru-
sítási helyet jelöljön ki a napi piaci
árusításra, amely a nyílt üzlettel bíró
kereskedők érdekeivel nem ellenke-
zik. Erre Szeged szab. kir. város ta-
nácsa összehívta az érdekelt keres-
kedőket, amely megbeszélések tel-
jes eredménnyel végződtek, ameny-
nyiben sikerült a napi piacos áru-
sítást oly helyre elhelyezni, ahol áru-
sításuk a nyílt üzlettel bíró kereske-
dők érdekeit nem sérti. Ennek meg-
történte után a napi piaci árusítási
engedélyért folyamodó hadirokkan-
tak és hadiözvegyek méltányosságból
a minisztertől a napi piaci áru-
sításra engedélyt nyernek, úgy azon-
ban, hogy számuk nem szaporodhat s
ez az engedély csak az engedélyes
részére szólhat.

utca 39. — Hirlapkiadó és Nyomda-
vállalat R. T. nyomda, Tisza Lajos-
körut 71. — Takács Lajos kőműves,
Tavaszu. 5. — Messik Mária kifőzés,
Vidra-u. 5. — Mészáros György te-
herfuvarozás Felsővárosi feketeföldek
81. — Arnold Richárd gummijavítás
Kossuth L.-sugárut 5. — Alexy Art-
hur kézimunkaelőnyomda, Világos u.
2. — Hering Teréz kifőzés, Kálmán-
utca 5.

Iparigazolványukat visszaadták:

Füz Jánosné élelmiszerkereskedés,
Nemestakács-u. 9. — Márton Ferenc-
né tűzifa és szénkereskedés, Debre-
czeni-utca 29. — Tjörő András fuva-
ros, Gyevi-sor 10. — Sándor Ferenc
cipész, Farkas-u. 19. — Sternheim
Márkus rőfös és divatárkereskedő,
Kossuth Lajos-sugárut 8. — Ábra-
hám Lajosné szatós, Aignertelep 145.
— Özv. Sántha Ignác né szatós, Ma-
rostó 104. — Honorits Dezső ház
és lakásközvetítés, Népkertsor 13. —
Kossovitz Aranka női szabó, Felső-

tiszapart 22. — Ruzsinszky József
kéményseprő, Somogyitelep 162. —
Csókási Ferenc építési vállalkozó és
kőműves, Rom-u. 9. — Szánthó Ju-
lianna női szabó, Kossuth L.-sugárut
59. szám.

Minden létező

HANGSZERT

legjobb minőségben
legolcsóbb áron

Reményi Mihály

országos hírv ipartelepén vásárolhat

Budapest,

VI, Király-utca 59.

Kérjen árjegyzé-
ket arról a hang-
szerről, amit vásárolni akar.

Építkezéseket,
barmilyen munká-
kat — kedvező fel-
tételekkel vállalom.
Kerepesy Jstván
építő vállalkozó. —
Hattyas-sor 27. sz.
Telefon: 20—21.

Ne kíséreltezen

hanem, ha rossz az órája,
küldje

Babós Árpád

órásmeisterhez, Sze-
ged, Oroszlán-u. 6.
Órák, ékszerek, becsé-
relés, Olcsó árak!

ÓRÁT és ÉKSZERT

olcsón, jól Györy Bélánál javít-
tasson, vásároljon, részletre is.
Szeged, Klauzál-tér 2. szám.

„VICTORIA“

KAPTAFÁ és FAIPARI R-T,
Szeged, Kistisza-utca 6. szám.

Ajánlja a cipésziparosok figyelmébe
legújabb kaptafa modelljeit és szám-
fáit, asztalosiparosok figyelmébe esz-
tergályos gyártmányait.

Varga Mihály

kender, kötél és mech. hálógyáros

Szeged, Aradi-u. 4.

Telefon: 469. és 647.

Sürgöncim: KENDER.

Az Alföld legnagyobb
táblaüveg raktára

Kőrösi Géza üvegezési vállalata
Mérei-utca 8. Telefon: 9—57.

Csuri Ferenc órásmester

SZEGED. — TELEFON: 18—69.

Üzlet: Kárász-utca 16.

Mechanikai műhely: Att'la-utca 13.
Irodai, gyári, iskolai villamosjelző és
munkaelenőrző órák, motorikus és
kézi felhuzású, negyed, felet és
egész órát ütő torony- és kastély-
órák speciális készítője és javítója.
Dus választék arany-, ezüst-órákban
és ékszerekben.

Több aranyéremmel kitüntetve!

Ha megbízható menetrendet akar,
kérjen »Vasuti Utmutató«-t.

Jelentések az áruapiacról.

Lisztpiac. (A vásárhelyi Tóthmalom jelentése.) Buzadárja 39.30, hullás 38.50, kettes 36.50, négyes 34.50, ötös 32.50, hatos 30.50.

Gabonapiac. (Az Agrária rt. jelentése.) A gabonaüzlet kivitele pang, mert a belföldön elérhető árak jóval magasabbak. A kínálat állandóan csekély. Az időjárás ismét kedvezőtlenre fordult. Amerikában az irányzat azonban lanya. Szegedi árak: buza 24.60—24.70, rozs 21.30—21.40, árpa 26.20—26.60, zab 25.50—25.70, tengeri 28—28.50.

Szeszpiac. (A Patzauer-cég jelentése.) Az árak változatlanok. Nagybani árak a következők: törkölypálka, barackpálka 50 százalékos 2.80—3, szilvapálka 50 százalékos 3.12—3.50, borpárlat 40 százalékos 3.60—3.80 literenként, minőség szerint, házhoz szállítva, legalább 25 liter vételnél, plusz forgalmi adó.

Paprikapiac. (A Reitzer-cég jelentése.) Szegedi árak: különleges édes-nemes 670, édes 6.30, féledes

5.60, rózsá 4.20, II. r. 2.40, III. r. 1.70, csöves 9—10.

Budapesti fűszerárak.

Gyarmatárak: Kristálycukor 110.80—112.80, kartonkockacukor 116.50, ládaskockacukor 117.30, zsáklisztcukor 115.30—116.80
Rio kávé 4.10—4.20, Santos 4.80—5.40, Portoriko 6.60—6.80, Souchong tea 7—7.28, Orange Pecco 9.20—11, kakaó 3.30—4.20, bors fekete 6.05—6.20, szegfűbors 5.60—5.75, kömény hollandi 1.42—1.46, szegfűszeg 11.—11.50, szerezsendi-óvirág Ia Banda 23, gyömbér Japán 3.65—3.85, vanília bourbon Extra 44—46, tahiti 41—43, rizs Burmah 0.56—0.58 olasz glaccé 0.66—0.68, mazsola Ia Carahurno 2.05—3, Arachid pörkölt 1.32—1.36, Vénus étolaj 2.10—16, olívaolaj 3.75—3.90, mandula Bari 4.70—4.90, Avola 8—8.20 mo-gyorából 3.30—3.50.

Anyagárak és vegyicikkek: Marónát-ion erdő, dob. 0.42 1/2—0.43 1/2, kristályszóda 13—14 (per 100 kg.), szódobacarbóna 0.41—0.51, borax 0.65—0.70, salétromsó 0.76—0.80, timsó 0.29—0.33, keserűsó 0.15—0.17, gumiarabikum cord 1.60—1.70, borkősav 4.75—4.90, enyv 1.62—1.80, gyanla 0.70—0.90, salalcali 1—1.08, dextrin 1.—1.10, rézgálie 0.80—0.85. P.

Hirek.

A szüccök munkabére Budapesten. Folyó évi február hó 1-től kezdődően a szücciparban a fő éke ő munkabérek léptek érvénybe: elsőrendű szabász 1.50, másodikrendű szabász 1.20 P, elsőrendű férfi lekészítő 1.12 P, másodikrendű férfi lekészítő 0.83 P, kezdő felszabadult férfi 0.55 P, elsőrendű női lekészítő 0.95 P, másodikrendű női lekészítő 0.75 P, kezdő felszabadult nő 0.44 P, elsőrendű gépésznő 1.03 P, másodikrendű gépésznő 0.75 P.

Március 31-én az üvegesiparban érvényben lévő óradíjak: a segéd első szolgálati évben 70 fillér, 1—3 évben 97 fillér, 3—6 évben 1.10 fillér, 6 éven felül 1.22 fillér.

Tisztújítás a szabóipari szakosztályban. Az ipartestület szabóipari szakosztálya egyhangulag a következő tisztikart választotta meg: elnök Gom-bos István, alelnökök Trinkula József, Gyarmati Mihály, Bohata Bálint, ellenőrök Némethi Pál és Tóth József, pénztáros Méhes Lajos, jegyzők Nyerges Ferenc, Schwarz Lipót és Battancs József. — A vegyes faipari szakosztály is vasárnap tartotta meg közgyűlését. Elnök lett Schódlí Gyula, alelnökökké Machnik Gyulát, Buday Jánost, jegyzökké Veres Józsefet és Herczeg Istvánt, pénztárosnak Dóczy Imrét, ellenőrökké Ledniczky Sándort és Melch Jánost választották meg.

Az országos vásárok sorrendje az Alföldön. 20-án, szombaton: Szentest (kirakó 19—20). 21-én, vasárnap: Baja, Debrecen (kirakó 21—23), Jászkisér, Nagykáta, Nagykőrös. 22-én, hétfőn: Dumapentele, Kunhegyes (pót), Mátészalka, Sajószentpéter, Verpelét. 23-án, kedden: Büdöszentmik-hály, Démecester, Soltvadkert, Szécsény. 24-én, szerdán: Köröstarcsa (kirakó), Szerencs. 25-én, csütörtökön: Nagyszékely, Toponár. 26-án, pénteken: Csongrád (állat), Földvár (állat). 27-én, szombaton: Apátfalva, Csongrád (kirakó), Földvár (kirakó). 29-én, hétfőn: Bácsalmás, Bába, Hatvan (állat), Kiskőrös, Szikszó, Tiszánána, Vámospécs. 30-án, kedden: Hatvan (kirakó), Jászszentandrás, Vésztő. május 1-én, szerdán: Nyírlugas, Tököl. 2-án, csütörtökön: Kecskemét, Onód, Tiszafüred (havi állat). 3-án, pénteken: Jászákóhalma, Gyöngyös (havi), Mezőtur (állat).

Hogyan dolgozik a cementkartell? Pfaff Ferenc gyulai építész a következőket adta elő legutóbb a kamarában: Lehetetlen helyzetet teremt a mész- és cementkartell. Nevezetesen a mész- és cementkartell az országot felosztja bizonyos körzetekre és hiába akarok én más cementet, nekem belapátfalvi cementet kell hozatni, amit a kartell diktál. Nekem azokat az anyagokat kell felhasználnom, amit a gyáros diktál s olyan

árban, amelyet akar. Próbáljon valaki tatai cementet használni, ki van zárva, hogy megkaphassa. Erre vonatkozólag kérem az elnökség szíves közreműködését, hogy ez a lehetetlen állapot szűnjék meg. Wimmer elnök a felszólalásra kijelentette, hogy a miniszteriumban felszólal ebben az ügyben.

Fagyott borokról és azok további kezeléséről. Ha bor 0 fok alá 5—10 fok C-ig lehül, akkor egy része megfagy, jégalakban kiijegecsedik, míg a többi része cseppfolyós marad. Teljesen még nagyon alacsony hőfoknál sem fagy meg, még pedig ugyanolyan hőfoknál annál több marad a borból cseppfolyós, minél erősebb, azaz minél több alkohol van benne. Azonban a kifagyott részt korántsem tekinthetjük viznek, hanem az is aránylag sok boralkatrészt tartalmaz, úgy hogy a cseppfolyósan maradt rész koncentrációja nem mondható teljes mértékűnek. Ha a megfagyott borból a jeget nem vesszük ki, hanem a cseppfolyósan maradt részben ismét felolvasztjuk, a bor összetétele nem igen változik meg. Legföljebb egy kevés borkő válik ki, amely azután csak nagyon nehezen oldódik fel ismét és fiatal bornál a fehérje egy része csapódik ki. A borkő és fehérje kiválása erősebb lehűlésnél anélkül is bekövetkezik, hogy a bor megfagyott, vagy benne jég képződött volna. A bor alkoholtartalmánál fogva csak hosszabb idő, 8—10 nap alatt fagyhat meg 5—10 fok C mellett és pedig minél több benne az alkohol, annál nehezebben. A borkő és fehérje kiválása a megfagyásnál természetesen még nagyobb mérvű. A fagyott bor a kivált borkőtől és fehérjétől erősen zavaros, törött színű s izéből eltűnt az összhang, a harmónia. Ha most már a megfagyott bort minden beavatkozás nélkül rendes hőmérsékletű pincébe helyezük s nyugodtan hagyjuk, míg kienged s felveszi a pince hőmérsékletét, azt fogjuk tapasztalni, hogy 4—5 heti pihenés után a bor lassan tisztulni kezd; néhány hónap alatt pedig a bor ízében is újra beáll az összhang, a harmónia és a megfagyásnak mélyrehatóbb következményei nem maradtak s ritkán maradnak is, hacsak más, elhibázott pincekezelési okok közre nem működnek! Azon esetben, ha a megfagyott borból a jeget eltávolítjuk, úgy az elmondottak értelmében a visszamaradt, mintegy koncentrált bor szesztartalma mindenesetre némileg emelkedni fog, azonban emelkedik vele együtt a savtartalma is, amely a fagyasztás következtében nem távolodik el, sőt koncentráldik;

Alapított 1900 évben.

Somló Mór

fűrészelt anyagot, és mindenféle

fakereskedő Szeged, Párisi-körut 35. szám. Ajánl: azonnal feldolgozható

száraz erdélyi fenyő és slávoniai keményfa, hegyezett akácia szőlőkarót, tölgydon-gafát, enyvezett kontrale-

épület és bognáriát. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek

Telefon: 146

a megfagyott bor ily módon kezelve elveszíti az összhangot (harmóniát) és közvetlenül élvezetre alkalmatlanná válik, csak borjavítási célokra szolgál. (Növényvédelem.)

Ingyen szálloda-akciónk. Az e heti sorsolás nyertese:

a Schödli Gyula cég

Intézkedtünk, hogy a cég a 10 pengős szállodai szobára való három hónapig érvényes ingyentalványt haladéktalanul megkapja.

Hamis hír a szegedi államépítészeti hivatal áthelyezéséről. Az egyik szentesi napilapban olyan híradás látott napvilágot, amely szerint a kereskedelmi miniszter rendelkezéssel megszünteti a szegedi államépítészeti hivatalt és a beosztott mérnököket, valamint az irodai segéd személyzetet Szentesre helyezi át. A kereskedelmi miniszterium illetékes ügyosztályán a leghatározottabban megcáfolták a szentesi lap híreit s kijelentették, hogy a szegedi államépítészeti hivatal áthelyezéséről szó sem volt.

Szaporodnak a »mértőtlenség« vendéglős-vizsgálók. Hirül adtuk, hogy Nedeczky Jenő nyugalmazott főispán és neje Székesfehérvárott vendéglős-vizsgát tettek s azóta Budán, a III. kerületi előjáróság palotája mellett kitűnő forgalmu éttermük van. Most ismét egy méltóságos ur, Horváth Nándor kormányfőtanácsos tett eredményes szakvizsgát a Keszely Vince elnöklete alatt működő bizottság előtt.

Nem szállítják le a balesetbiztosítási díj késedelmi kamatját. Kertész József kamarai beltag előterjesztésére a szegedi kamara felterjesztéssel fordult a népjóléti miniszterhez, hogy a balesetbiztosítási járulék, járulék előleg és díj késedelmes befizetése esetében szedett 2% pótlékor 1%-ra szállítsa le. A népjóléti miniszter a felterjesztésre közölte a kamarával, hogy a késedelmi pótlék leszállítására irányuló kérelmet törvényes felhatalmazás hiányában teljesíthetőnek nem találta. Közölte egyben azt is, hogy a pótlék leszállítása iránt előterjesztett kérelmet nem tartja indokoltnak, mert a pótlék azért van ily mérvben megállapítva, hogy a járulékok kellő időben befolyjanak, mert enélkül az intézmény kötelezettségeit teljesíteni nem képes és a pótlék mérvének csökkentése csak a fizetési készség csökkenését vonná maga után, aránytalanul, hogy a munkaadó fizetési képességét növelné.

Akción a baromfikivitel emelése iránt. A szegedi kamara felterjesztésben kérte a földművelésügyi és kereskedelemügyi minisztereket,

hogy a baromfi- és tojásexport előmozdítása céljából ép úgy, mint a gyümölcs- és borexportnál, hitelképes baromfi- és tojás-kiviteli cégek is részesüljenek az exporthitelből. A felterjesztésre hivatkozással a Mezőgazdasági Termény- és Termékgazdálkodási Intézet közölte a kamarával, hogy különös súlyt helyez a tojás- és baromfitermékek kivitelének fokozására és e célból az u. n. export-hitel a legrovidebb időn belül szétosztásra kerül és egyben megküldötte az intézethez benyújtandó és az exportőr által kiállítandó kérdőív mintáját, amely a hitel feltételeiről is tájékoztatást nyújt.

A korcsmáros kenyérárusítása. A 93.608-928. K. M. sz. rendelet 4. §-ának második bekezdése értelmében, vendéglőben, kávéházban, korcsmában, valamint egyéb nyilvános étkezőhelyiségben kenyeret és fehérsüteményt az ily üzletekben »szokásos módon« az üzlethelyiségen kívül történő fogyasztás céljára is ki lehet szolgáltatni. A »szokásos mód« alatt a kenyérnek adagolt formában való kiszolgáltatása értendő, minél fogva a korcsmáros üzlethelyiségen kívüli fogyasztásra csak adagolt kenyeret adhat el, nincs jogában azonban korcsmáros-iparrendély alapján a kenyérnek kg.-kénti kimérésére, vagy egészben történő elárusítására.

Szegedi jegyepárok

A szegedi jegyepárok nevét és lakását abból a célból közöljük a kereskedőkkel és iparosokkal, hogy a lakásberendezési, ruházati, kelengyecikkeiből stb. ajánlatot tehessenek a házasulandóknak.

Tápai László földműves, Vásárhelyi-sugárút 80. és Széll Ilona Vásárhelyi-sugárút 79. — Szücs Antal Sándor cipészsegéd Gazdaságtelep 44. és Kószó Mária Boszorkánysziget u. 27a. — Balassa Mihály géplakatossegéd, Takaréktár utca 6. és Molnár Julianna Dorozsma. — Szalma István lakatossegéd, Hóbiártpasa u. 3. és Pusztai Mária Hóbiártpasa u. 3. — B. Papp Antal fűszerkereskedő, segéd Békéscsaba és Bröder Margit Londoni-körút 9b. — Kertész József műszerész, Remény-u. 21. és Simon Ilona Óthalom-u. 15. — Bába Mihály József földműves, Felsővárosi feketeföldek 128. és Vetró Terézia Felsővárosi feketeföldek 152. — Hegedűs János kéményseprősegéd, Kistisza u. 9. és Juhász Etelka, Molnár-utca 6. Sopsits Gyula Sándor városi vámőr, Sztháromság-u. 9. és Balogh Ilona, Barát-u. 17. Bózsó József fűrészgári munkás Pálfi-u. 6. és Dobó Mária, Alföldi u. 31. Aradi József géplakatossegéd, Bécsi-körút 2. és Dobó Anna, Gép-u. 22. Öleji Máttyás földműves, Ferencszállás 183. és Keeskes Etelka, Somogytelep XI. utca 693. Simon János magántisztviselő, Kosuth-u. 18. és Fodor Erzsébet, Zergo-utca 6. Balla Ferenc kishírtokos, Szt. Mihálytelek 602. és Savanya Rozália, Domaszék 531.

Utastorgalmunk

nagymérvű emelkedése elveink helyességét igazolta. Elvünk olcsón a legjobbat nyújtani! E lap előfizetőinek támogatását hálásan azzal kívánjuk viszonzni, hogy emelkedő kiadásaink dacára

20%-ot

adunk hatóságilag megállapított szobaárainkból.

10%-ot

olcsó éttermi árainkból (P 1.50-es menüt kivéve)

SEMMI

kocsijköltsége nincsen, mert szemben vagyunk a Keleti-pályaudvarral.

Park-Nagyszálloda

VIII., Baross-tér 10. szám.

ELSŐRENĐŰ párnázott ülőbutorok **SZILÁGYI** kárpitosnál, tervek és rajzok szerint, Tisza L.-kört 60.

Gyenes Béla kovácsmeister Szeged, Liget-utca 3. — Készít, javít uri, gazdasági és henteskocsikat.

Bor:

Ó és új prima minőségben **LESZÁLLÍTOTT ÁRON KAPHTÓ** hordókban és literenkint **Petrík István** borpincéjében, Római-körút 14. szám. — Telefonszám 2-18.

Saját készítésű **ottománjaim és kárpitosmunkáim** árát leszállítottam. **Ottomán-átvetők és függönytartók** napy választékában. **MACHNIK** kárpitosmesternél, Tisza L.-kört 93. (Gizella-tér sarok.) Telefon: 9-65.

Tegyen egy próbarendelést és meggyőződik, hogy a

Szabó Ferenc-féle téli szalámi

a legjobb. Cim: Szabó Ferenc **SZEGED**, Római-körút 35. Telefon 1372. Póstaí szétküldés naponta.

Alföldi Ipar és Kereskedelem közgazdasági hetilap.

Szerkesztőség: Szeged, Kárász-utca 5. szám, Telefon: 21. — Kiadja: Alföldi Ipar és Kereskedelem lapkiadó vállalat. Kiadóhivatal: Jókai-utca 4. — **Előfizetési díj:** egy óra 1 pengő, negyedévre 3 pengő, félévre 5 pengő, egy évre 10 pengő. — **Hirdetési árak:** Millimétersor 20 fillér. Szövegsor a hirrovatban 60 fillér. — Reklámhír díja a szöveg között soronként 60 fillér. **Nyomatott:** Endrényi Lajos R. T. nyomdájában, Szeged, Jókai-utca 4.

Magyar Kender-, Len- és Jutáipar Rt. Szeged.

Sürgöncim: **Vulpes.** — Telefonszámok 19, 7-55, 5-92 — Központi iroda Budapest, V. Falk Miksa-u. 26. szám Gyárak: **Ujszeged, Pesterzsébet, Dunaföldvár.**

Délmagyarországi Husiparos

Összeroppanás előtt áll Battonya husiparossága.

Régi nóta, régi tánc szava hallatszik ismét Battonyáról. Az ottani husiparosság — mely már évek óta verzik a szabálytalan husvágások versenyé alatt — legujabban már szinte végveszélybe jutott.

A panaszok már két év óta foglalkoztatják a battonyai husiparosságot, azonban a panaszok — sajnos — ma is megvannak. Sokat próbáltak már a battonyai kartársak, míg most a végveszély szele erélyesebb lépésre készíti őket.

Amint battonyai kartársaink jelentik, megkereséssel fordultak a felettes érdekképviseletekhez, hogy panaszukat juttassák egyenesen a földművelésügyi miniszter elé. A helyzet súlyos voltát megdöbbentő adatokkal bizonyítják, ugyanis hiteles kimutatás szerint Battonyán az utolsó hat hónap alatt 96 marhát, egy növendék-

marhát, két borjút és 112 sertést vágta a házi vágások címe alatt s így nem csoda, hogyha a Battonyán élő tíz husiparos havonta mindössze 5—6 marhát vág csak. Ehhez hozzájárul az, hogy a hatóság a vágóhidról a község legforgalmasabb helyére helyezte át a hatósági mézarszékot, melyben mindenki szabadon mérheti ki privátvágású állatait.

A battonyai husiparosság reméli, hogy a földművelésügyi miniszter s az alispán, akihez panaszukat szintén eljuttatják — nem tükrik tovább a házivágások törvénytelen versenyét s utasítják az alantas hatóságokat a husiparosok törvényben biztosított érdekeinek respektálására. Az ügy egyébként értesülésünk szerint szóba kerül a Debrecenben tartandó országos husipari kongresszuson is.

Április 21: a husipari összetartás napja.

A szegedi mészárosok és hentesek ipartársulata legutóbbi évi közgyűlésen elhatározta, hogy elnöke, Kiss Géza tiszteletére társasvacsorát rendez, amely egyben a kartársi összetartozás érzésének fejlesztésére is szolgálna. A vigalmi bizottság a vacsora időpontját április 21-ikébe állapította meg, s annak színhelye az újszegedi Vigadó nagyterme lesz. A vacsora kezdete vasárnap este fél 9 óra. A rendezőség ezuton is felkéri a kartársakat, hogy a vacsorán családtagjaikkal együtt teljes számban jelenjenek meg. A vidéki kartársakat a rendezőség szintén szívesen látja,

A vacsorát rendező ipartársulat ezzel az összejövettel dokumentálni óhajtja, hogy a szegedi husiparosok az utolsó években kifejlesztették a kartársi szolidaritást s ez az összetartás azt eredményezte, hogy a husipar nehéz problémáit Szegeden mindig sikerült megoldani. E munka eredményessége azonban elválaszthatatlanul Kiss Géza elnök személyétől és agilitásától s így az összetartozás fejlesztése legjobban így szolgálható, ha a husiparosok ezen a vacsorán lerójják tiszteletüket az egységet megteremtő elnökkel szemben.

Husipari hírek.

A nyersbőrök irányzata még mindig lanyha, bár a külföldi, főleg a tengerentúli piacokon valamivel jobb hangulat jutott érvényre. A gyárak hosszabb időre el vannak látva külföldi nyersbőrökkel és emiatt is tartózkodnak a vásárlástól. Az árak nagyjából változatlanok. Budapesti árak: Tarka ökör és tehénbőr könnyű 1.5, közepes 1.3, nehéz 1.2, magyar könnyű 1.4, közép 1.2, nehéz 1.1, borju 2.4 pengő.

A husifüstölés szükséges tulajdonság. A husnak elterjedt konzerválási módja a füstölés, amikor a sózott vagy pácolt húst lemoszák, a levegőn megszárazítják s azután füstölőkbe akasztják s 6—12 órán át 60—90 C fok mellett füstölik. Hideg füstölésnél a füst hőfoka 25 C fok, de a füstölési idő hetekig tart. A füstölés alatt a fűrészpör elégtelen égése következtében keletkezett különböző vegyi anyagok a húsba behatolnak s így konzerválónak hatnak a húsra. A felhasznált fűrészpör minősége befolyással van a füstalkatrészekre. A füstölés-

lésre legjobb a keményfa (bükk és tölgyfa), míg a fenyőfa terpentintartalmú és gyantatartalmánál fogva kellemetlen mellékízű kölcsönözhet a füstölt húsoknak. A füstölésnél beállott sulyvesztés a füstölés tartama és alkalmazott hőmérséklet, valamint az áru neme (szalonna, kolbász, sonka stb.) szerint is 8—30 százalék között lehet. Az u. n. gyorsfüstölés esetén ez a beszáradási sulyvesztés csökkenthető, de az ilyen áru — nagyobb viztartalmánál fogva — kevesebb ideig tartható el. — Ugy a rövid, mint a tulhajtott füstölés az áru minőségét rontja s így értékét is csökkenti.

Husipari sztrájk készül Bécsben egy rossz rendelet miatt. Bécsi jelentés szerint az az új rendelet, amelynek értelmében a külföldi származású húst csak szigerekkel egyetemben lehet importálni, az első napokban alkalmazott szigorú ellenőrzés és végrehajtás következtében a behozatal elé súlyos akadályokat állított. A husfeldolgozóipar küldöttsége megjelent a városházán és rámutatott

azokra a nehézségekre, amelyek előtt Bécs husellátása áll és utalt arra, hogy a rendszabályok szigorú kezelése veszélyezteti a közéletet. A lapok azt hiszik, hogy a nagy vásárcsarnokban elhárító sztrájkra is sor kerülhet. Lapzártakor jelentik: Az osztrákok visszavonták a fenti tarthatatlan rendelet egy részét, ugyanis a sérelmes rendelet visszavonása, illetve módosítása tárgyában a magyar kormány tárgyalást kezdett az osztrák kormánnyal. Ezek a tárgyalások eredményel jártak, amennyiben — mint azt a földművelésügyi minisztérium közli — az osztrák kormány visszavonta rendeletét és a régi állapotot visszaállította. Így a szállítmányokat nem kell a határ átlomásokon megvizsgáltatni, csak a rendeltetési állomáson s eieég, ha a magyar hatósági állatorvos igazolja, hogy a szállítás az osztrák szállítási rendeletnek megfelelően történik.

Iparosok Országos Központi Szövetkezete

Központja:

Budapest, V., Nádor-utca 22. III. emelet.

Telefon: 53—33, 53—37, 151—35, 912—30. Távirati cím: IPKözpont.

SAKOSZTÁLYAI:

Bőripari szakosztály:

VII., Klauzál-tér 5. Telefon J. 128-77

Háziipari szakosztály:

IV., Kecskeméti-utca 13., félemelet.

Telefon J. 148—30.

Háziipari üzlet:

IV., Kecskeméti-utca 13., félemelet.

Telefon J. 148—31.

Építőipari szakosztály:

V., Nádor-utca 18. Telefon 912—32.

Faipari szakosztály:

V., Nádor-utca 18. Telefon L. 912-30

Textilkereskedelmi és közszállítási szakosztály:

IV. Kecskeméti-u. 13. Tel. J. 152-95.

Textil üzlet:

IV. Kecskeméti-u. 13. Tel. J. 152-95.

Textilgyártási szakosztály:

IV. Kecskeméti-u. 13. Tel. J. 148-30.

Központi raktár: V. Pozsonyi-ut 1462

Telefon Lipót 909-45.

Az iparosok legolcsóbb beszerzési forrása!

Száraz és sózott belek,

husiparigépek, »Dick« féle kések, bárdok, acélok, szerszámok és konzervek legjutányosabb árban kaphatók. Béli kiviteli vállalat, Havas Ferenc Szeged, Pétöfi S.-sugarút 4. Telefon 7—09.